

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
John Dagobert
Landskapsarkitekt

Enligt sändlista

Förordnande om strandskydd i Uddevalla kommun

Innehåll

Beslut
Redogörelse för ärendet
Inkomna yttranden
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Kungörelse
Hur man överklagar
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Kartor med läsanvisning
Bilaga 2. Sändlista
Bilaga 3. Redogörelse för samråd
Bilaga 4. Besvärshänvisning, blankett O4

Beslut

A. Beslut om utvidgat strandskydd

Länsstyrelsen förordnar enligt 7 kap. 14 § miljöbalken (1998:808), att den kust och de sjöar som anges nedan omfattas av utvidgat strandskydd. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill det angivna avståndet från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, detta gäller även från strandlinjen för öar.

Utvidgat strandskyddsområde 100-300 meter Kuststräckan

Utvidgat strandskyddsområde 100-200 meter

Abborresjön	Hästesjön	Pölevattnet
Abborrevattnet	Iglevattnet	Rinnevattnet
Bergssjön	Kolbengtserödsjön	Skarsjön L
Bjursjön	Krokevattnet V	Skarsjön St
Björkevattnet	Krokevattnet Ö	Skimlingen
Blyvattnet	Kärrevattnet	Slavattnet (<i>S om</i>)
Buvattnet (<i>Ö om</i>)	Köperödssjön L	<i>Kärrevattnet</i>)
<i>Hogstorp</i>)	Köperödssjön St	Smedvattnet
Byrevattnet (<i>Ö om</i>)	Långevattnet	Stenkällevattnet L
<i>Hogstorp</i>)	(<i>Bredfjället</i>)	Stenkällevattnet St
Djup L	Långevattnet	Store-Väktor
Djup St	(<i>Herrestadsfjället</i>)	Svartvattnet
Essvikevatten	Lövvikevatten	(<i>Herrestadsfjället</i>)
Furuvattnet (<i>N om</i>)	Metsjö	Tokevattnet St
<i>St Örevattnet</i>)	Mållsjön	Trästickeln Ne.
Fälle Dammsjö	Mörkevattnet St	Trästickeln Öv.
Grinnerödssjön	Ornevattnet (<i>S om</i>)	Vrångevattnet
Holmevattnet L	<i>Kärrevattnet</i>)	Örevattnet St.
Holmevattnet St	Prästevattnet L	Örevattnet (<i>Ö om L</i>)
Häljerödsjön	Prästevattnet St	<i>Holmevattnet</i>)

I vissa områden har anpassning av strandskyddets utbredning gjorts. Strandskyddsgränsen har då anpassats så att den istället för att gå ända ut till 300 eller 200 meter från stranden följer vägar, järnvägar, befintlig bebyggelse m.m. inom 100-300 respektive 100-200 meter från strandlinjen. Dessa *anpassade strandskyddsgränser* gäller som beslutsgräns för det utvidgade strandskyddsområdet med redovisad utsträckning i kartbilagorna 1.1-1.69. Anpassningar har gjorts inom kuststräckan samt vid Grinnerödssjön, Essvikevatten, Lövvikevatten, Häljerödsjön och Stora Tokevattnet. Se också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för respektive område.

B. Beslut generellt strandskydd

Länsstyrelsen förordnar att anpassade strandskyddsgränser enligt bifogade kartor ska gälla inom det generella strandskyddet. Beslutet medför både

minskningar och utökningar av det skyddade området jämfört med tidigare enligt kartor i bilaga 1.1-1.69.

I de områden strandskyddet nu utökas genom detta beslut upphävs Länsstyrelsens tidigare beslut från den 18 juni 1999 om strandskyddsområden i Uddevalla kommun. Detta avser de områden inom 100 meter från strandlinjen där strandskyddet enligt tidigare beslut upphävts. Strandskydd återinträder intill den beslutsgräns som anges i detta beslut, upp till 100 meter från strandlinjen.

Länsstyrelsen upphäver vissa delar av det generella strandskyddsområdet, där strandskyddet har förlorat sin betydelse på grund av befintliga exploateringar, enligt kartor i bilaga 1.1-1.69 med stöd av 7 kap. 18 § p. 1 miljöbalken.

C. Beslutets giltighet

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Redogörelse för ärendet

I Sverige gäller strandskydd vid samtliga stränder vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Länsstyrelsen kan i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområden eller för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har tidigare reglerat strandskyddet i länet genom särskilda beslut, ett per kommun för bohuskommunerna. För Uddevalla kommun fattades detta beslut den 18 juni 1999. Beslutet innebar bl.a. att utbredningen av strandskyddet framgår av till besluten bifogade kartor. Enligt gränsdragningen på kartorna varierar strandskyddet med mellan 0-300 meter. För vissa områden innebar beslutet en inskränkning och för andra områden en utvidgning av strandskyddet.

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsregler i kraft som bl.a. innebär att efter den 31 december 2014 gäller utvidgat strandskydd endast inom områden som har beslutats med stöd av den nya lagstiftningen. Detta innebär att de av Länsstyrelsen tidigare fattade besluten inte längre gäller i de delar som avser utvidgat strandskydd.

Mot bakgrund av de nya strandskyddsreglerna har Länsstyrelsen gjort en översyn över kommunens strandskydd och den 1 december 2014 fattat ett nytt beslut om bl.a. utvidgat strandskydd inom Uddevalla kommun. Beslutet överklagades till regeringen som i beslut den 11 februari 2016 beslöt att

upphäva Länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för förnyad behandling då Länsstyrelsen inte fullgjort kraven på delgivning enligt delgivningslagen.

Länsstyrelsen fattade den 10 mars 2016 beslut om tillfälligt förordnande om utvidgat strandskydd i Uddevalla kommun. Detta tillfälliga förordnande gäller fram till och med den 9 september 2016.

Länsstyrelsen tog även om processen med remiss och kungörelse av ärendet. Förslag till slutligt beslut i ärendet sändes på remiss och kungjordes genom kungörelsedelgivning i Post- och Inrikes Tidningar, Göteborgs-Posten, Bohuslänningen och Uddevalla-Posten under vecka 11 år 2016. Av annonsen framgick att förslag till slutligt beslut fanns tillgängligt på Länsstyrelsens hemsida, på Länsstyrelsens kontor samt på kommunkontoret. Tid för att inkomma med eventuella yttranden eller synpunkter på förslaget till slutligt beslut angavs till den 29 april 2016.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanfattning av yttranden som inkommit över slutligt förslag till beslut om strandskydd i Uddevalla kommun då förslaget var ute på remiss under våren 2016. En sammanställning av alla yttranden som inkom vid denna remiss och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i bilaga 3.

Uddevalla kommun yrkar att nu gällande omfattning av strandskyddet för kuststräckan ska bibehållas då dess utsträckning är tillräckligt för att säkerställa strandskyddets syften. Länsstyrelsens beslutsunderlag är alltför generellt och har inte tagit hänsyn till lokala förhållanden och inte heller har en kvalitativ bedömning av områden gjorts. Kommunen anser att Länsstyrelsen istället borde ha utgått ifrån dagens strandskyddsgräns, och föreslagit anpassningar utifrån denna så att den totala omfattningen av strandskyddet i stora drag bibehålls. Vidare yrkar kommunen att strandskyddet anpassas efter pågående planarbeten, att nuvarande strandskydd, som går i vägkant i områdena Rotviksbro, Svälte och Högåskärr bör ligga kvar samt att övergångsbestämmelser för bygglov och förhandsbesked skapas.

Lantmäterimyndigheten i Uddevalla påpekar att i de fall strandskyddsgränsen ska följa fastighetsgräns är det den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande för tolkningen av strandskyddsgränsen, i de fall gränsen är felaktigt inlagd. Det bör skapas rutiner för detta mellan Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten. Man anser också att övergångsregler är viktigt.

Bohusläns museum upplever att det saknas ett kulturmiljöperspektiv i genomgången av områden där strandskyddet föreslås utökas. I många fall finns en nära koppling mellan kulturmiljövård, naturvård och friluftsliv.

Bohusläns skärgårdsråd, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Mellersta Götalands Jordägareförening (MGJ) och flera markägare anför att förslaget om utvidgat strandskydd är hämmande för utvecklingen. Verksamheter och besöksnäring måste få utvecklas.

Bohusläns skärgårdsråd, LRF, MGJ och flera markägare anser att 100 meter strandskydd i de allra flesta fall är fullt tillräckligt för att säkra strandskyddets syften. Man påpekar att skärpningen av kravet att få utvidga strandskyddet istället borde medföra en minskning av strandskyddet. Utvidgningarna är alltför generella och underlaget är otillräckligt. I vissa fall ingår mark som inte är skyddsvärd, exempelvis hamnområden och befintliga bostadstomter, i strandskyddet.

LRF, MGJ och flera markägare anser att samrådet är otillräckligt och att kungörelsedelgivning inte kan användas i det här fallet. Förslagen innebär vidare ett alltför stort ingrepp i äganderätten och strider mot proportionalitetsprincipen. Det är lagstridigt att ersättning inte utgår till markägarna.

LRF, MGJ och flera markägare menar att strandskydd krånglar till eller till och med omöjliggör brukandet av marken. Även om det finns undantag för dem som bedriver jordbruk som näringsverksamhet, så omfattas inte alla av dessa undantag. Att markerna hålls öppna genom djurhållning och jordbruk är en förutsättning för att markerna ska upplevas som attraktiva för allmänheten och för att vissa växter och djur ska kunna leva där. Kritik har även framförts mot att utvidgningen av strandskyddet är för generell, och även tar med områden som saknar höga naturvärden såsom jordbruksmark och mark som används för skogsbruk. Även hamnområden, parkeringsplatser, bryggor och befintliga bostadstomter omfattas av strandskydd.

Flera markägare anser att deras fastigheter/bostadstomter ska undantas från strandskydd eftersom de redan är bebyggda och hemfridszon gäller.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Bestämmelser

Strandskydd omfattar normalt land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet (7 kap. 13-14 §§ miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften (7 kap. 18 p. 1 § miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet också besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas (7 kap. 14 § miljöbalken).

Av förarbeten till de nya strandskyddsreglerna som trädde i kraft den 1 juli 2009 (prop. 2008/09:119 s. 99) framgår att de nya bestämmelserna i miljöbalken utgör en skärpning av kravet för att utvidga det område som omfattas av strandskydd. En utvidgning får ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdens värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Enligt propositionen kan beslutet om utvidgat strandskyddsområde komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
2. riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2-8 §§, som är relevanta för strandskyddet,
3. kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,
5. välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. tätortsnära strövområden, eller
7. ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Enligt 24 § 6 punkten förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska remiss av förslag till beslut om utvidgning av strandskyddsområdet enligt 7 kap. 14 § miljöbalken ske under förutsättning av att beslutet gäller för en längre period än sex månader.

Allmänna överväganden

Länsstyrelsen har granskat strandområdena i sin helhet och bedömt i vilka områden:

- strandskyddet behöver utvidgas till 200 eller 300 meter,
- strandskyddet behöver utvidgas, men det finns en yttre gräns i form av bebyggelse, väg eller järnväg där en utvidgning av strandskyddet i området inom eller bakom etableringen inte bidrar till att säkerställa något av strandskyddets syften (alltså en utvidgning mellan 100 och 300 meter som begränsas av bebyggelse, väg eller järnväg),
- tidigare beslut om att upphäva generellt strandskyddsområde, inom 100 meter från strandlinjen, bör ligga kvar (områden som Länsstyrelsen bedömer fortfarande saknar värde för att tillgodose strandskyddets syften),

- tidigare beslut om att upphäva generellt strandskyddsområde bör upphävas (områden där Länsstyrelsen idag gör en annan bedömning av områdets värde för att tillgodose strandskyddets syften, bl.a. med hänsyn till det alltjämt ökande bebyggelsestrycket). I dessa områden kan strandskyddsområdet enligt detta beslut utökas eller minskas.

För att minska mängden framtida prövningar av dispenser framför allt för kommunerna har Länsstyrelsen även tagit ställning till områden som t.ex. etablerade tomter inom strandskyddsområdet. Länsstyrelsen har undantagit dessa dels i de områden där generellt strandskydd återinträder genom att gamla gränser upphävs och dels där strandskydd införs genom beslut om utvidgning men bara i de fall då det får marginell påverkan på säkerställandet av strandskyddets syften.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de förblir tillgängliga enligt de grunder som gäller för allemansrätten. Skyddet baseras på uppfattningen att stränderna är en av de mest värdefulla tillgångarna för friluftslivet i dess olika former. Strandskyddet ska långsiktigt möjliggöra för människor att nu och i framtiden fritt kunna ströva utmed stränderna, att vistas där, att bada eller att bara njuta av den naturupplevelse som mötet med vattnet ger, antingen det gäller havet, insjön eller något vattendrag. Strandskyddet utgör dessutom en väsentlig del av säkerställandet av riksintressen för naturvård, friluftsliv och fiske enligt 3 kap. miljöbalken.

I översynen har Länsstyrelsen identifierat de strandområden som har särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet längs den kuststräcka och kring de sjöar och vattendrag som haft utvidgat strandskydd enligt tidigare beslut. Dessa områden bör omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden. Tillkommande exploatering, även om den sker utanför hundrameterzonen, riskerar att bland annat skada ett områdes orördhet och upplevelsevärden eller dess biologiska värden och därmed dess värden för friluftslivet och växt- och djurlivet.

Områdesskydd som naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, nationalparker, djur- och växtskyddsområden, naturminnen och landskapsbildsskydd är tydliga indikationer på områden med stor betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser att dessa områden har så höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet att ett utvidgat strandskydd krävs för att säkerställa syftena.

Enligt Länsstyrelsens mening är områden som har pekats ut som riksintressen för naturvård eller friluftsliv enligt 3 kap. eller omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. miljöbalken på grund av höga natur- och rekreationsvärden värdefulla för strandskyddets syften.

I Länsstyrelsens underlagsmaterial för beslutet ingår också olika inventeringar och klassningar av värdefull natur. Inventeringarna omfattar områden med värdefulla lövskogar, värdefulla vattendrag och våtmarker, nyckelbiotoper, skyddsvärda träd, ängs- och betesmarker samt värdefulla

odlingslandskap. Vad det gäller de sjöar som har strandområden som omfattas av ovanstående inventeringar har Länsstyrelsen gjort en bedömning från fall till fall av dessa naturvärdens omfattning och betydelse för strandskyddets syften.

Länsstyrelsen bedömer att områden med höga upplevelsevärden är viktiga att bevara för allmänheten eftersom det finns ett behov av tillgängliga strandnära sådana nu och i framtiden. Stockholms Regionplane- och trafikkontor har gjort flera utredningar om hur man kan mäta kvaliteter i friluft- och rekreationsområden (bl.a. Regionplane- och trafikkontoret rapport "Nacka-Värmdökilen, Upplevelsevärden i Stockholmsregionens gröna kilar" 5:2004). Enligt dessa utredningar är det vanligaste önskemålet med att vistas i naturen att uppleva lugn och ro. Områdena ska gärna ha god tillgänglighet, vara stora, tysta och erbjuda variation och omväxling. För att uppleva värden som exempelvis orördhet och skogskänsla krävs ett avstånd till störande exploateringar är mellan 200 och 300 meter. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att större sammanhängande strandnära områden med höga upplevelsevärden, utan påverkan från närliggande bebyggelse, omfattas av utvidgat strandskydd, så att de inte exploateras på ett sätt som hotar det långsiktiga säkerställandet av strandskyddets syften i dessa områden.

I närheten av tätorter eller områden med sammanhållen bebyggelse är trycket att utnyttja kvarvarande obebyggda områden särskilt stort om de ligger strandnära. Här är också efterfrågan på tätortsnära rekreationsområden hög, eftersom det bor många människor på samma plats. Strandnära obebyggda områden i dessa lägen har därmed ett särskilt stort värde utifrån strandskyddets syften. Länsstyrelsen bedömer därför att det vid kuststräckor och sjöar med dokumenterade värden är av särskild vikt att det finns utvidgade strandskyddsområden intill och mellan tätorter och sammanhållen bebyggelse. Särskilt viktigt är detta i anslutning till platser som utgör populära turistmål.

För såväl djurlivet som allmänhetens rekreationsupplevelser kan det även finnas stora värden i större områden med ett antal sjöar och/eller sjösystem som ligger tätt och där det finns möjlighet att röra sig fritt mellan sjöarna. Ett sådant område är Herrestadsfjället, en vidsträckt höjdplatå belägen på gränsen mellan kommunerna Munkedal, Uddevalla och Färgelanda. Området har en imponerande landskapsbild, med en omväxlande terräng med sjöar, berg och skogar. Området används populärt för vandring och turskidåkning, samt bär- och svampplockning, bad och fritidsfiske. Vattensystemet kring Viksjön är populärt för kanotning, och Bohusleden går genom området. Området har i sin helhet pekats ut som riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. En stor del av området, beläget i Uddevalla kommun, utgör även naturreservat. Ytterligare några mindre områden utgör naturreservat respektive landskapsbildsskyddsområde. Det är av stor vikt att områdets naturvärden, upplevelsevärden och övriga värden för det rörliga friluftslivet värnas.

Många av de värden som beskrivs ovan handlar om vikten av att bevara större sammanhängande områden tillgängliga för såväl allmänheten som växt- och djurlivet nu och i framtiden. Såväl upplevelsevärdena som värdena av oexploaterade områden för växt- och djurlivet skadas om områdena fragmenteras. Länsstyrelsen ser därför sammantaget starka skäl till att besluta om utvidgade strandskyddsområden som har en betydande storlek och inte delas upp i mindre områden eftersom de då tappar i värde.

Kring vissa sjöar och vid vissa partier av kuststräckan är stränderna bitvis så flacka att marken där under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför är tidvis begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgång till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd i dessa områden är nödvändigt för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdena.

Strandskyddets utformning

De tidigare gällande strandskyddsgränserna i Uddevalla kommun härstammade till stor del från 1975. I Länsstyrelsens beslut från den 18 juni 1999 genomfördes vissa ändringar av den ursprungliga gränsen, där gränsen bland annat bättre anpassades till befintliga bebyggelsegrupper med mera. Även områden inom det generella strandskyddet som antingen redan bebyggs eller i vissa fall som planerades bebyggas undantogs.

Strandskyddsgränserna utgjordes i tidigare beslut av beslutsgränser på kartor som har ritats i skala 1:10 000. Detta innebar att strandskyddsgränserna inte alltid var utformade så att de fullt ut svarade mot syftet med en anpassad gräns. De i kartan tidigare fastlagda beslutsgränserna innebar även att gränserna inte förändrades om strandlinjen försköts.

Det föreliggande beslutet innebär istället att strandskyddsgränsen som grundregel anges på ett fast avstånd, 100, 200 eller 300 meter, från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Resultatet blir en mer konsekvent strandskyddsgräns, som slår vakt om viktiga passager, och som stämmer överens med strandskyddets utformning i övriga delar av länet och landet. Kartorna som hör till detta beslut illustrerar strandskyddets utbredning i dagsläget, med utgångspunkt från den strandlinje som Länsstyrelsen bedömt gälla för normalt medelvattenstånd. De flesta av de anpassningar som gjorts i tidigare beslut, vad gäller bebyggelse, vägar med mera, finns dock kvar även om de har gjorts mer detaljerade. Även nya anpassningar har gjorts. I dessa specialfall fungerar gränsen även fortsättningsvis som fastlagd beslutsgräns. Var sådana anpassningar gjorts kan utläsas i bilagda kartor, bilaga 1.1-1.69.

Strandskyddets omfattning

Strandskyddsområdet får utvidgas så mycket som är nödvändigt för att säkerställa syftena med strandskyddet, dock högst till 300 meter från strandlinjen. I de flesta särskilt värdefulla strandområden bedömer Länsstyrelsen att ett utvidgat skydd om 200 meter är tillräckligt för att

säkerställa skyddets syften. Utvidgat strandskydd om 300 meter bör dock kunna gälla vid kusten, stora sjöar, sjöar nära tätorter samt sjöar med andra synnerligen höga värden för växt- och djurliv och/eller friluftsliv.

I vattenområdet är de biologiska värdena generellt som högst i områden som ligger grundare än 6 meters djup. Vad gäller exploateringstryck så har Länsstyrelsen de senaste åren sett ett ökande intresse för olika typer av exploateringar i/på vattnet, t.ex. fisk- och musselodlingar. Den typen av exploateringar hindrar allmänheten från att färdas fritt i/på vattnet. De påverkar även strandområdenas upplevelsevärden negativt. Länsstyrelsen anser därför att strandområden med höga värden för strandskyddets syften ska omfattas av utvidgat strandskydd även ut över vattenområdet.

Länsstyrelsen anser i vissa fall att det är motiverat att anpassa strandskyddsgränsen efter befintliga bebyggelsegrupper, större vägar och järnvägar som är svåra att passera. Områden som omfattas av tät bebyggelse, samt områden som skärs av från strandområdet av stora och trafikerade vägar eller järnvägar har ofta ett begränsat värde för strandskyddets syften, och bör därför inte omfattas av utvidgat strandskydd. I områden med hög bebyggelsegrad och högt exploateringstryck kan dock ett sådant område fungera som en grön kil för tillgänglighet och växt- och djurliv och därmed vara mycket värdefullt för strandskyddets syften. Därför måste en bedömning göras i varje enskilt fall.

I särskilda fall finns det även inom det generella strandskyddet anledning att göra sådana anpassningar. Med anledning av närheten till vattnet och eventuellt tillkommande bebyggelses privatiserande effekt på kringliggande områden bör dock sådana anpassningar göras mycket restriktivt.

Strandlinjen

Strandskydd räknas från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. I kartorna som bifogas beslutet används en strandlinje från Lantmäteriets fastighetskartas marklinjeskikt från den 21 oktober 2010. Strandlinjen i det skiktet utgör Lantmäteriets tolkning av var strandlinjen går vid normalt medelvattenstånd. Denna tolkning av var strandlinjen går skiljer sig bitvis från den tolkning som gjordes i det gamla beslutet från 1999, det kan t.ex. bero på nya dämningssystem, annan mänsklig påverkan eller av naturliga processer som förnaansamling, d.v.s. att förmultnande växtdelar långsamt höjer botten, i flacka vassbevuxna strandområden.

Miljömål

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljö kvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Utvidgningen av strandskyddsområden enligt detta beslut berör miljö målen:

- ”Levande sjöar och vattendrag”, som bland annat innebär att sjöars, stränders och vattendrags stora värden för natur- och kulturupplevelser och friluftsliv ska värnas och utvecklas hänsynsfullt och långsiktigt,
- ”Ett rikt växt- och djurliv”, som bland annat innebär att arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner ska värnas.

- ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” som bland annat innebär att kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.

För att uppnå dessa mål är det många gånger angeläget att begränsa exploatering i närheten av sjöar, vattendrag och hav. Det kan även vara nödvändigt för att inte bryta mot en miljö kvalitetsnorm eller för att motverka att vattnet uppnår god ekologisk status.

Berörda områdets värden

Kuststräckan (bilaga 1.1-1.4, 1.7-1.9, 1.12-1.18, 1.21-1.28, 1.31-1.46, 1.48-1.50, 1.56-1.58, 1.64 och 1.65)

Allmän värdebeskrivning

Södra Bohusläns kust utgörs av ett naturskönt skärgårdslandskap med exponerad ytterskärgård och skyddad, ofta lummig, innerskärgård. Uddevallas kustzon är ett typexempel på detta med det karga klipplandskapet i väster och en lummigare och lugnare innerskärgård.

Kustzonen i Bohuslän hyser de artrikaste havsmiljöerna i Sverige. Längs kuststräckan finns vidsträckta grundområden som är biologiskt högproduktiva och utgör uppväxtområden för många kommersiellt viktiga fiskarter. Bestånd av ålgräsängar finns i flera områden längs Uddevallas kuststräcka. Havsstrandängar, våtmarkskomplex och skär är viktiga miljöer för fågellivet och området rymmer mycket höga ornitologiska värden. Den näringsrika fågelspillningen ger vidare förutsättningar för en frodig flora.

Stora sammanhängande lövskogsområden utgör habitat för många rödlistade växter och djur. Bohusläns randlövskogar är en biotop med särskilt höga bevarandevärden. Kustnära brynmiljöer, med övergång från busksnår och krattskog i exponerade lägen, till den lummiga skogen i dalbottnarna är ovanligt artrika. Skogarna bildar långsmala stråk längs foten av de skarpa bergsbranterna. Denna biotop har stor betydelse för många insekts- och fågelarter.

Kustzonen i södra Bohuslän, där Uddevalla ingår, är ett av de mest besökta friluftsområdena i landet och är även betydelsefullt för internationell turism. Landskapet hyser stora skönhetsvärden och har goda förutsättningar för bad, båtsport, kanoting, fiske, klättring, jakt, löpning, geocaching och andra typer av rörligt friluftsliv. Det finns även gott om anordningar för friluftsverksamhet, såsom vandrarhem, campingplatser, båtuthyrning och marinor men även naturhamnar. Enligt kommunens översiktsplan från 2010 är det rörliga friluftslivet i Uddevalla främst koncentrerat till kustregionen. Genom kommunen går även den så kallade Kuststigen Bohuslän som erbjuder vandringsleder längs delar av Uddevallas kuststräcka.

Hela kuststräckan, med undantag för tätorten Uddevalla, är utpekad som högexploaterad kustzon och omfattas också i sin helhet av särskilda geografiska bestämmelser enligt 4 kap. 4 § miljöbalken, där fritidsbebyggelse endast får komma till stånd i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse, i syfte att värna de höga natur- och kulturvärden som finns i området.

Bebyggelsegrad och exploateringstryck

Bohuskusten klassas som högexploaterad och enligt Statistiska centralbyrån har det strandnära byggandet vid Bohuskusten ökat under de senaste åren. Enligt rapporten *Exploatering i kustzonen 2013*, Rapportserie nr 2/2014 (Länsstyrelserna) har fastlandet i Uddevalla kommun en exploateringsgrad på 46 % inom 100 meter strandzon och 46 % inom 300 meter strandzon. Redan idag är delar av kuststräckan exploaterad i så hög grad att allmänhetens tillgång till strandområden har begränsats. I vissa områden är det idag inte möjligt för allmänheten att ta sig fram till vattnet. Såväl växt- och djurliv som upplevelsevärden och övriga värden för besöksnäringen hotas av den ökande exploateringen och privatiseringen av strandområden.

Enligt Uddevalla kommuns översiktsplan från 2010 har man ambitioner att utveckla det kustnära boendet. Under 2000-talet har Uddevalla haft en positiv befolkningsutveckling och exploateringstrycket är fortsatt högt, framförallt i kustzonen. I synnerhet strandssträckan mellan Ammenäs och Ljungskile är attraktiv för nybyggande.

Delområde I – norra Uddevallas kustzon med Bokenäset och Havstensfjorden – värdebeskrivning och Länsstyrelsens bedömning (bilaga 1.12-1.15, 1.21-1.27, 1.31-1.37, 1.39-1.44, 1.48-1.50, 1.56-1.58 och 1.64-1.65)

Området sträcker sig från Herrestad vid Havstensfjorden öster om Bokenäset, till Skaveröd vid Gullmarsfjorden i norr. Området karaktäriseras av ett mångskiftande och brutet strandlandskap med höga natur- och friluftsvärden.

Området omfattas nästan i sin helhet av riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, samt riksintresse för kust- och skärgård enligt 4 kap. 4 § miljöbalken.

Gullmarsfjorden på norra sidan av Bokenäset utgör förutom riksintresse för friluftsliv och naturvård (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken) även naturvårdsområde och Natura 2000-område till följd av sina unika marina värden i egenskap av tröskelfjord. Fjorden utgör uppväxtområde för nästan samtliga fiskarter som förekommer längs västkusten. Strandområdena kring fjorden är starkt växlande med branta klippstup omväxlande med sandstränder, strandängar och bördiga odlingsmarker. Inom området finns bland annat havsstrandängar av stort värde för fågellivet samt andra naturbetesmarker. Geologin är intressant och området har även betydande floristiska och faunistiska kvaliteter. Den dramatiska naturen med det mångskiftande och brutna strandlandskapet har också betydande tillgångar

för det rörliga friluftslivet både på land och i vatten. Fritidsfisket är betydande och turist- och hamnanläggningar tillsammans med markerade leder och informationsskyltar gör området tillgängligt för den breda allmänheten.

Även Koljöfjorden och Borgilefjorden söder om Bokenäset utgör riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken med betydande marina värden. Naturen är starkt söndersplittrad och bergig med små, smala uppodlade dalstråk. Strömförhållandena i området medför att områdena är isfria större delen av året och erbjuder därmed goda övervintringsområden för vadare och sjöfågel. Området är välbesökt och hyser stora värden för det rörliga friluftslivet.

Havstensfjorden öster om Bokenäset utgör naturreservat och har pekats ut som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Del av området utgör även Natura 2000-område. Fjorden är en av få stora, relativt orörda grunda vikar med högproduktiva bottnar i den inre skärgården. Den har stor betydelse som uppväxtområde för fisk och ryggradslösa djur samt är ett viktigt flytt-, häcknings- och ruggningsområde för fåglar. Det stora, sammanhängande marina området ger goda förutsättningar för en rik livsmiljö för djur, fiskar och fåglar.

Flera områden har pekats ut som regionalt värdefulla odlingslandskap med höga natur- och kulturvärden, bl.a. områden kring Stan/Mollön, Laneberg, Svälte kile, Tånga, Kärr, Dragsmark, Kärlingesund och kring Gullmarsvik. I anslutning till dessa områden finns ofta strandängar och andra naturbetesmarker.

Längs den aktuella kuststräckan finns också ett flertal områden med värdefull lövskog, bland annat vid Sörudden, Laneberg, Tånga, Kärr, Ulveviken, Orrevik, Bjällansås, Kärlingesund, Furulund, Knarrevik, Skårebukten, Årängen, Fossen, Jordfall och kring Gullmarsvik.

Bebyggelsegraden i strandzonen är hög i området, och bebyggelsestrycket är fortsatt högt. I många områden finns samlad bebyggelse som sträcker sig hela vägen fram till vattnet.

Det finns en del större, sammanhängande, oexploaterade områden kvar som med hänsyn till den höga bebyggelsegraden i övrigt samt det fortsatt höga exploateringsstrycket, är mycket värdefulla med avseende på strandskyddets syften. Sådana områden finns bland annat kring Mollön, sträckan mellan Utby och Laneberg, Tånga, Kalvön och närliggande strandområden på fastlandet, Hjältön, kring Stegelholmssundet, Bassholmen och närliggande strandområden på fastlandet, kring Knarrevike kile, på och kring Skåreberget, sträckan mellan Sandvik och Berget, det militära övningsområdet norr om Gullmarsberg samt sträckan mellan Ländestaden och Stenvik. Dessa områden omfattas i stor utsträckning av utvidgat strandskydd sedan tidigare, och i vissa fall även av andra områdesskydd (dock inte med fullt ut samma skydd som strandskyddet innebär).

Mindre strandområden, men ändå betydelsefulla som oexploaterade kilar och passager i den täta bebyggelsen, finns bland annat vid Överby, kring Svälte kile, vid Valeberget, kring Hälle leror och vid Ulveviken, vid Dyvik och Ulvikarna, kring Hjältösundet, vid Södra Rörbäck och Klostergård, kring Sandvike huvud, Bålögat och Munkeby leror, vid Hurden och Ugglevik, kring Bergsviken, strandområdet norr om Oxevik, kring Essvik och Vitlingevik, vid Bredvik och kring Skårebukten, Husevik, Mellomvik, Storhobekbukten, Fosse lera, Fossebukterna och Björkebukterna, vid Stånge fjäll, hagarna och Valefjäll samt kring Börsås och Gullmarsvik.

Många av värdena som finns längs kusten är beroende av att området som helhet bevaras. Exploatering av mindre markområden som synes vara mindre värdefulla i dagsläget leder på sikt till en betydande fragmentering av strandområdet som påverkar både allemansrättslig tillgång och växt- och djurlivet i strandområdet. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att större sammanhängande områden bevaras och ett maximalt utvidgat strandskydd på 300 meter är då motiverat.

I de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Länsstyrelsen anser att det i vissa lägen krävs en justering av det generella strandskyddets utbredning så att det skyddar hela den yta som är allemansrättsligt tillgänglig. I de fall som här avses upphävs det gamla beslutet och strandskyddsområdet utvidgas fram till en befintlig bebyggelsegrupp eller väg, som är av sådan dignitet att området bakom den uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, enligt bifogade kartor.

I områden med tät bebyggelse har strandskyddet ofta förlorat i värde till följd av bebyggelsen. Ett utvidgat strandskydd är sällan motiverat här. I sådana områden är det lämpligt att använda bebyggelsegränsen som avgränsning för det utvidgade strandskyddet. Även större vägar, som fungerar som en barriär i landskapet och gör det svårt att ta sig fram till vattnet, samt vissa verksamhetsområden, kan vara lämplig avgränsning för det utvidgade strandskyddet. Länsstyrelsen har inom området anpassat det utvidgade strandskyddet till befintlig bebyggelse, vägar och järnvägar, i enlighet med bilagda kartor, i de lägen då området bakom dessa etableringar inte behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

I vissa områden inom det generella strandskyddet, i anslutning till områden som sedan tidigare undantagits från strandskydd, är marken så exploaterad att strandskyddet helt förlorat sitt värde. Här anser Länsstyrelsen att det

finns anledning att justera strandskyddsgränsen och upphäva begränsade delar av det generella strandskyddet i enlighet med bilagda kartor, då områdena uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att exploatering inom aktuell del av kusten, inom och utanför hundrameterzonen, medför negativ påverkan på växt- och djurlivet, upplevelsevärdena samt möjligheterna till rörligt friluftsliv i området. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i den aktuella kustzonen och bevara de områden som ännu inte har tagits i anspråk för bebyggelse.

Delområde II – södra Uddevallas kustzon med Byfjorden, Havstensfjorden och Brunnefjälls kile – värdebeskrivning och Länsstyrelsens bedömning (bilaga 1.1-1.4, 1.7-1.9, 1.16-1.18, 1.27-1.28, 1.36-1.38, 1.44-1.46)

Området sträcker sig från Herrestad i norr till Grötån i söder och karaktäriseras av ett brutet och lummigt fjordlandskap med en mycket hög bebyggelsegrad. De lugna fjordarna lämpar sig bland annat för kanotning och fritidsfiske, och fågellivet är rikt i området.

Området omfattas i sin helhet av riksintresse för kust- och skärgård enligt 4 kap. 4 § miljöbalken.

Gustafsbergsområdet, beläget i anslutning till Uddevalla tätort i Byfjorden, utgör naturvårdsområde samt riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Området har kulturhistoriska värden i form av en särpräglad badortsbebyggelse, med byggnader från sent 1700-tal och tidigt 1800-tal, som omges av en attraktiv parkmiljö. Här finns även ansenliga naturvärden i form av Bodeleåns dalgång som går genom området. Närheten till Uddevalla tätort innebär att området också är ett värdefullt närrekreationsområde.

Området Sunninge sund-Sundsvik, beläget i anslutning till Uddevallabron, utgör biotopskyddsområde. Syftet med området är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till de grunda vattenmiljöerna och som p.g.a. sina särskilda egenskaper är en värdefull livsmiljö för många djur- och växtarter.

Fjordarna i området ingår i det undersöknings- och skyddsområde som kallas ”8 fjordar”. Enligt projektrapporten finns förutsättningar för en uppseendeväckande hög biologisk produktion och mångfald i området. Ett omfattande skydd för fisket är ett resultat av projektet. I fjordarna finns också flera fågelskyddsområden.

Havstensfjorden, som utgör naturreservat och har pekats ut som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, går in i områdets nordöstra del. Fjorden är en av få stora, relativt orörda grunda vikar med högproduktiva bottnar i den inre skärgården. Den har stor betydelse som uppväxtområde

för fisk och ryggradslösa djur samt är ett viktigt flytt-, häcknings- och ruggningsområde för fåglar. Det stora, sammanhängande marina området ger goda förutsättningar för en rik livsmiljö för djur, fiskar och fåglar.

Lilla Hasselön i Brunnefjälls kile utgör naturreservat. I reservatsbeslutet anges att ön ligger i en region där tillgången på rekreationsytor i anslutning till havet är knapp. Till följd av hot om exploatering bildades därför reservatet 1973.

Ön Ekholmen, belägen en bit väster om Ljungskile, utgör naturreservat. Ön har betydande värden för det rörliga friluftslivet.

Inom området finns ett flertal mindre områden med höga natur- och friluftsvärden. Värdefulla strandängar och betesmarker finns i anslutning till Ljungskile, på Restenäs ö, på udden vid Strand och kring Rannebergsbukten, vid Dramsvik, kring Bergs kile och vid Sunninge sund. Värdefulla lövskogsområden finns vid Grötån, Norra och södra Korsviken, Dirhuvud, Restenäs och Gustafsberg. Nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen finns vid Tulteviken, Sparreviken, Ljungs kile och Gustafsberg.

Bebyggelsegraden i strandzonen är hög i området, och bebyggelsestrycket är fortsatt högt. I många områden finns samlad bebyggelse som sträcker sig hela vägen fram till vattnet.

Längs den aktuella kuststräckan finns endast ett större, sammanhängande oexploaterat område. Detta område utgörs av ett skogsklätt höjdområde beläget mellan Grötån och Södra Korsviken i områdets södra del. Med hänsyn till den höga bebyggelsegraden i övrigt samt det fortsatt höga exploateringsstrycket, är området mycket värdefullt med avseende på strandskyddets syften. Området omfattas i stor utsträckning av utvidgat strandskydd sedan tidigare.

Mindre strandområden, men ändå betydelsefulla som oexploaterade kilar och passager i den täta bebyggelsen, finns vid Grötån, kring Norra Korsviken och Dirhuvud, vid Anfasteröd, vid Ljungs kiles norra strand, vid Ulvesund, kring Bukilen och på Restenäs ö, kring Strande ränna och på Strande ö, kring Rannebergsbukten, kring Halleberget, kring Åsebukten och upp mot Sjöskogen, i viken vid Dramsvik samt höjdområdet norr om Dramsvik, vid Rörvik, kring Bergs kile, vid Ingmans bryggor, höjden vid Långsstrand, strandområdet i norra delen av Stången samt kring Sunninge sund, Gorrviken, Gustafsberg och Hermansbukten.

Många av värdena som finns längs kusten är beroende av att området som helhet bevaras. Exploatering av mindre markområden som synes vara mindre värdefulla i dagsläget leder på sikt till en betydande fragmentering av strandområdet som påverkar både allemansrättslig tillgång och växt- och djurlivet i strandområdet. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att

större sammanhängande områden bevaras och ett maximalt utvidgat strandskydd på 300 meter är då motiverat.

I de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Länsstyrelsen anser att det i vissa lägen krävs en justering av det generella strandskyddets utbredning så att det skyddar hela den yta som är allemansrättsligt tillgänglig. I de fall som här avses upphävs det gamla beslutet och strandskyddsområdet utvidgas fram till en befintlig bebyggelsegrupp eller väg, som är av sådan dignitet att området bakom den uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, enligt bifogade kartor.

I områden med tät bebyggelse har strandskyddet ofta förlorat i värde till följd av bebyggelsen. Ett utvidgat strandskydd är sällan motiverat här. I sådana områden är det lämpligt att använda bebyggelsegränsen som avgränsning för det utvidgade strandskyddet. Även större vägar, som fungerar som en barriär i landskapet och gör det svårt att ta sig fram till vattnet, samt vissa verksamhetsområden, kan vara lämplig avgränsning för det utvidgade strandskyddet. Länsstyrelsen har inom området anpassat det utvidgade strandskyddet till befintlig bebyggelse, vägar och järnvägar, i enlighet med bilagda kartor, i de lägen då området bakom dessa etableringar inte behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

I vissa områden inom det generella strandskyddet, i anslutning till områden som sedan tidigare undantagits från strandskydd, är marken så exploaterad att strandskyddet helt förlorat sitt värde. Här anser Länsstyrelsen att det finns anledning att justera strandskyddsgränsen och upphäva begränsade delar av det generella strandskyddet i enlighet med bilagda kartor, då områdena uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att exploatering inom aktuell del av kusten, inom och utanför hundrameterzonen, medför negativ påverkan på växt- och djurlivet, upplevelsevärdena samt möjligheterna till rörligt friluftsliv i området. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i den aktuella kustzonen och bevara de områden som ännu inte har tagits i anspråk för bebyggelse.

Sjöar på Herrestadsfjället (bilaga 1.51, 1.59-1.62 och 1.66-1.68)

Värdebeskrivning

Herrestadsfjället är en vidsträckt höjdplatå belägen på gränsen mellan kommunerna Munkedal, Uddevalla och Färgelanda. Området har en imponerande landskapsbild med en omväxlande terräng med sjöar, berg och skogar, och hyser höga värden för såväl friluftsliv som för växt- och djurliv.

Området används populärt för vandring och turskidåkning, samt bär- och svamplockning, bad och fritidsfiske. Vattensystemet kring Viksjön är populärt för kanotning. Bohusleden går genom området.

De flesta sjöar i området är näringsfattiga klarvattensjöar. I och kring sjöarna finns en rik fågelfauna.

Området har i sin helhet pekats ut som riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. En stor del av området, beläget i Uddevalla kommun, utgörs även naturreservat, Herrestadsfjällets naturreservat, naturreservatet Herrestadsfjället II och en del av Bredmossens naturreservat. Det är av stor vikt att områdets naturvärden, upplevelsevärden och övriga värden för det rörliga friluftslivet värnas.

Sjöar inom området

I den del av området som är belägen i Uddevalla kommun ligger sjöarna Övre och Nedre Trästickeln, Buvattnet, Långevattnet, Kärrevattnet, Abborresjön, Hästesjön, Fälle Dammsjö, Vrångevattnet, Metsjö, Ornevattnet, Pölevattnet, Västra Krokevattnet, Mållsjön, Smedvattnet, Stora Örevattnet, Blyvattnet, Svartvattnet, Furuvattnet, Byrevattnet (*Ö om Hogstorp*), Björkevattnet och Slavattnet (*S om Kärrevattnet*).

Länsstyrelsens bedömning

Hela området, med sjöar och strandområden, har mycket höga värden för såväl allmänhetens friluftsliv som för växt- och djurlivet och bör skyddas mot olika former av exploatering och ingrepp som kan påverka miljön och upplevelsevärdena. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring ovanstående sjöar är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Västra Krokevattnet har Länsstyrelsen bedömt att det är lämpligt att anpassa det utvidgade strandskyddsområdets utbredning till kommungränsen, i enlighet med kartbilaga 1.68.

För Västra Krokevattnet, Övre och Nedre Trästickeln, Buvattnet, Långevattnet, Kärrevattnet, Hästesjön, Vrångevattnet, Pölevattnet, Mållsjön, Smedvattnet och Svartvattnet gäller att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för

att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

För sjöarna Abborresjön, Fälle Dammsjö, Metsjö, Ormevattnet, Stora Örevattnet, Blyvattnet, Furuvattnet, Byrevattnet (*Ö om Hogstorp*), Björkevattnet och Slavattnet (*S om Kärrevattnet*) har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring dessa sjöar påverkas inte av detta beslut.

Sjöar inom Bredfjället-Väktorområdet (bilaga 1.5, 1.6, 1.9-1.11 och 1.19)

Värdebeskrivning

Bredfjället-Väktorområdet utgör en sjö- och barrskogsrik höjtplatå på gränsen mellan kommunerna Lilla Edet och Uddevalla. Området sträcker sig från Ljungskile till Hjærtum i Götaälvdalen. Vegetationen karakteriseras av blåbärsgranskog. I stora delar av området har skogen fått utvecklas ostört, och har en ålder av 100-140 år. Här finns höga värden för fågellivet, med arter som tjäder, orre, pärluggla, sparvuggla, fiskgjuse, järpe, nötkråka och mindre hackspett. Även hasselmus förekommer inom området. I området finns även ett flertal rikkärr med artrik flora, samt ett flertal andra värdefulla områden med odlingslandskap och lövskogspartier.

Stora delar av området utgör naturreservat och Natura 2000-område, och området har även pekats ut som riksintresse för både naturvärden, kulturmiljövärden och friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Området har höga upplevelsevärden, med vacker natur och kulturhistoriskt intressanta miljöer, samt goda möjligheter för rörligt friluftsliv.

Sjöar inom området

I den del av området som är belägen i Uddevalla kommun ligger sjöarna Stora och Lilla Skarsjön, Stora och Lilla Stenkällevattnet, Stora och Lilla Holmevattnet, Långevattnet, Örevattnet (*Ö om L Holmevattnet*), Abborrevattnet, Skimlingen, Stora och Lilla Prästevattnet, Iglevattnet (*V om L Prästevattnet*), Stora Mörkevattnet, Store-Väktor, Rinnevattnet och Grinnerödssjön.

Länsstyrelsens bedömning

Hela området, med sjöar och strandområden har mycket höga värden för såväl allmänhetens friluftsliv som för växt- och djurlivet och bör skyddas mot olika former av exploatering och ingrepp som kan påverka miljön och upplevelsevärdena. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring ovanstående sjöar är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

Det utvidgade strandskyddet kring Grinnerödssjön har i viss mån anpassats efter befintliga anläggningar och bebyggelse vid Backamo, Sjölyckan och Rinnan vid sjöns södra delar. Den anpassade strandskyddsgränsen framgår av kartbilaga 1.5.

För Grinneredssjön har Länsstyrelsen bedömt att det är lämpligt att anpassa det utvidgade strandskyddsområdets utbredning med anledning av befintlig bebyggelse m.m. i enlighet med kartbilaga 1.5, då de etablerade tomterna och området bakom dessa samt bakom väg saknar betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften.

För Grinneredssjön, Stora Skarsjön, Lilla Stenkällevattnet, Stora och Lilla Holmevattnet, Långevattnet (*Bredfjället*), Örevattnet (*Ö om L Holmevattnet*) och Stora Mörkevattnet gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Länsstyrelsen anser att det i vissa lägen vid Grinneredssjön även krävs en justering av det generella strandskyddets utbredning så att det skyddar hela den yta som är allemansrättsligt tillgänglig. I de fall som här avses upphävs det gamla beslutet från den 18 juni 1999 och strandskyddsområdet utvidgas fram till befintlig bebyggelse, se kartbilaga 1.5.

För Lilla Skarsjön, Stora Stenkällevattnet, Abborrevattnet, Skimlingen, Stora och Lilla Prästevattnet, Iglevattnet (*V om L Prästevattnet*), Store-Väktor och Rinnevattnet har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring denna sjö påverkas inte av detta beslut.

Östra Krokevattnet (bilaga 1.63 och 1.69)

Värdebeskrivning

Sjön Östra Krokevattnet är belägen i kommunens norra del. Den ligger mellan två stora våtmarksområden. Klockaremossekomplexet, öster om sjön, består av flera olika våtmarkstyper med sydvästlig prägel där alla är förhållandevis orörda. De botaniska och ornitologiska värdena är höga. På mosseplanen växer myrlilja och ett stort inslag av kärrväxter.

Landskapet kring Östra Krokevattnet utgörs av stora ytor orörd natur. Upplevelsevärdena är höga i området, och här finns fina vandringsleder.

Hela området öster om sjön är utpekad som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och Natura 2000- område. Klockaremossen finns också med i den nationella myrskyddsplanen, där Sveriges finaste mossar är beskrivna och som syftar till att bevara dessa.

Länsstyrelsens bedömning

Östra Krokevattnet med strandområden har mycket höga värden för såväl det rörliga friluftslivet som för växt- och djurlivet. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på

upplevelsevärdena, naturvärdena (speciellt fågellivet) samt möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjön. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Östra Krokevattnet gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Bjursjön (bilaga 1.52)

Värdebeskrivning

Bjursjön ligger i anlutning till norra delen av tätorten Uddevalla. Vid sjön finns en sportstuga med servering och här finns både parkering och kommunal badplats. Sjön omges av ett flertal stigar och elljusspår som utnyttjas flitigt både för promenad och för skidåkning. Även Bohusleden passerar genom området.

Bjursjön är, med sitt nära avstånd till tätorten Uddevalla, ett populärt område för närrekreation. Sjön är även ett exkursionsmål bland skolklasser. Fisket i sjön är fritt.

Länsstyrelsens bedömning

Bjursjön med strandområden har genom sitt tätortsnära läge mycket höga värden för främst det rörliga friluftslivet. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på möjligheterna till rörligt friluftsliv, upplevelsevärdena och naturvärdena kring sjön. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Bjursjön har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring denna sjö påverkas inte av detta beslut.

Stora och Lilla Köperödssjön 1.47 och 1.53)

Värdebeskrivning

Stora och Lilla Köperödssjön är belägna strax utanför ett industriområde vid tätorten Uddevalla. Söder om sjöarna ligger ett fint närströvområde med flera intressanta miljöer. Här flyter Bäveån fram genom en kanjonliknande dal och här finns två små sjöar med omgivande kärrmarker och höga ornitologiska värden.

Området är populärt för friluftsliv. Förutom fiske, bär- och svamplockning finns här flera vandringsstigar. Även Bohusleden passerar genom området. Omgivningarna söder om sjöarna omfattas av naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Sjöarna Stora och Lilla Köperödssjön har höga värden för det rörliga friluftslivet, samt för växt- och djurlivet. Exploatering kring sjöarna, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjöarna. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjöarna är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Stora Köperödssjön gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

För Lilla Köperödssjön har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring denna sjö påverkas inte av detta beslut.

Bergssjön (bilaga 1.54 och 1.55)

Värdebeskrivning

Bergssjön är belägen i kommunens nordöstra del. Sjön omges av en småbrukarbygd med inslag av ett kuperat och barrskogklätt landskap. Huvudkaraktär på bebyggelsen är smågårdar. Här finns även flera våtmarksområden. Bergssjön i sig är klassad som våtmark med högt naturvärde.

Området är rikt på bär och svamp och har stor betydelse för friluftslivet. Det finns flera motionsspår kring sjön som nyttjas under hela året.

Länsstyrelsens bedömning

Bergssjön med strandområden har höga värden för såväl friluftsliv som för växt- och djurliv. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjön. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Bergssjön har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring denna sjö påverkas inte av detta beslut.

Stora Tokevattnet (bilaga 1.30)

Värdebeskrivning

Sjön Stora Tokevattnet är belägen i kommunens östra del. Den omges av ett kraftigt kuperat skogslandskap som breder ut sig över ett stort område. Här finns även ett antal större våtmarker med skiftande naturvärde. Området är relativt oexploaterat.

Kring sjön finns flera motionsspår, och även Bohusleden passerar genom området. Området är rikt på bär och svamp och har genom sitt läge mellan tätorterna Uddevalla och Ljungskile stor betydelse för friluftslivet.

Länsstyrelsens bedömning

Sjön Stora Tokevattnet har höga värden för det rörliga friluftslivet, samt för växt- och djurlivet. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjön och naturvärdena. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Stora Tokevattnet har Länsstyrelsen bedömt att det är lämpligt att anpassa det utvidgade strandskyddsområdets utbredning med anledning av befintlig bebyggelse i enlighet med kartbilaga 1.30, då de etablerade tomterna och området bakom dessa saknar betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften.

För Stora Tokevattnet gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Häljerödsjön (bilaga 1.29)

Värdebeskrivning

Häljerödsjön är belägen strax utanför tätorten Ljungskile i kommunens södra del. Det är en näringsrik sjö omgiven av skogsmark i bergig terräng. Norr om sjön ligger Store Mosse, ett litet myrkomplex som domineras av en sluttande mosse med välutvecklade strängar och höljor och omges av topogena kärr och sumpskog.

Landskapet kring sjön är välbesökt och vackert. Skogarna har gott om bär och svamp och det går flera vandringsleder genom området. Store Mosse omfattas av naturreservat, Natura 2000-område och är även utpekad som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Häljerödsjön med strandområden har höga värden för såväl det rörliga friluftslivet som för övrigt växt- och djurliv. Exploatering kring sjön, skulle även utanför hundrameterzonen, innebära negativ påverkan på upplevelsevärdena, naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjön. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd på 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Häljersödsjön har Länsstyrelsen bedömt att det är lämpligt att anpassa det utvidgade strandskyddsområdets utbredning med anledning av befintlig bebyggelse, i enlighet med kartbilaga 1.29, då de etablerade tomterna och området bakom dessa saknar betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Länsstyrelsen anser att det i vissa lägen vid Häljerödsjön även krävs en justering av det generella strandskyddets utbredning så att det skyddar hela den yta som är allemansrättsligt tillgänglig. I de fall som här avses upphävs det gamla beslutet från den 18 juni 1999 och strandskyddsområdet utvidgas fram till befintlig bebyggelse.

För Häljerödsjön gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

I vissa områden inom det generella strandskyddet, i anslutning till områden som sedan tidigare undantagits från strandskydd, är marken så exploaterad att strandskyddet helt förlorat sitt värde. Länsstyrelsen att det vid Häljerödsjön finns anledning att justera strandskyddsgränsen och upphäva begränsade delar av det generella strandskyddet vid bebyggelsen vid sjöns västra strand i enlighet med kartbilaga 1.29, då området uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Kolbengtserödsjön (bilaga 1.18 och 1.19)

Värdebeskrivning

Kolbengtserödsjön är belägen strax utanför tätorten Ljungskile i kommunens södra del. De vackra omgivningarna i Vassbodalen, som utgörs av en kombination av en mycket dramatisk natur och en småskalig jordbruksbygd, medför höga upplevelsevärden. Kolbengtserödsjöns tätortsnära läge gör sjön med omgivning till ett välbesökt utflyktsmål. Vid sjön finns en badplats, och området besöks också av sportfiskare. En populär utflykt är att gå grusvägen genom hela Vassbodalen och förbi ytterligare två sjöar.

Kolbengtserödsjön har värden för fågellivet, bland annat utgör den lokal för storlom, och här finns en rik lundvegetation i en vacker bäckravin. Sjön har ett rikt fiskbestånd och Aröd å, som är fiskebiologiskt värdefull med havsöring, rinner ut från sjön.

Länsstyrelsens bedömning

Kolbengtserödsjön med strandområden har mycket höga värden för såväl friluftsliv som för växt- och djurliv. Närheten till tätorten Ljungskile gör området till ett välbesökt närnaturområde. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på

upplevelsevärdena, naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjön. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjön är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Kolbengtserödsjön gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Stora och Lilla Djup (bilaga 1.19 och 1.20)

Värdebeskrivning

Sjöarna Stora och Lilla Djup är belägna i kommunens södra del. De ligger på gränsen till området kring Bredfjället och omges av ett starkt kuperat skogslandskap. Här växer granskog med inslag av lövträd. Vid Lilla Djup finns ett kalkpåverkat rikkärr med värdefull och ovanlig flora och med mycket höga naturvärden. Storlom finns vid sjöarna.

Avsaknaden av bilvägar men god tillgång på gamla välbevarade stigar gör området till ett populärt utflyktsmål för vandringar och bär- och svampplockning.

Länsstyrelsens bedömning

Stora och Lilla Djup med strandområden har höga värden för främst växt- och djurliv, men även för friluftsliv. Exploatering kring sjöarna, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på naturvärdena, upplevelsevärdena (med det oexploaterade landskapet) och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjöarna. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjöarna är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Stora och Lilla Djup har inga anpassningar av det utvidgade strandskyddet gjorts. Det generella strandskyddet kring denna sjö påverkas inte av detta beslut.

Lövvikevatten och Essvikevatten (1.22 och 1.23)

Värdebeskrivning

Sjöarna Lövvikevatten och Essvikevatten är belägna i kommunens västligaste del ute på Bokenäset i en dal mellan Gullmarn och Koljöfjorden. Landskapet är skiftande och växlar mellan höga, branta, kala klippformationer och insprängda uppodlade dalgångar med lummiga randlövsskogar. Sydväst om Essvikevatten växer en fin bokskog.

Området, med det natursköna landskapet och närheten till havet, utgör ett attraktivt område för fritidsaktiviteter. Flera fritidshus är belägna i närheten.

Sjöarna är belägna inom ett större kustområde som omfattas av geografiska bestämmelser där turism och rörligt friluftsliv särskilt ska värnas.

Länsstyrelsens bedömning

Lövvikevatten och Essvikevatten med strandområden har höga värden för såväl det rörliga friluftslivet som för övrigt växt- och djurliv. Exploateringsstrycket är högt i området och ytterligare exploatering kring sjöarna, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på upplevelsevärdena, naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjöarna. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjöarna är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

För Lövvikevatten och Essvikevatten har Länsstyrelsen bedömt att det är lämpligt att anpassa det utvidgade strandskyddsområdets utbredning med anledning av befintlig bebyggelse, i enlighet med kartbilagorna 1.22 och 1.23, då de etablerade tomterna och ibland även området bakom dessa saknar betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften.

För Essvikevatten gäller vidare att i de områden där Länsstyrelsen i detta arbete konstaterat att ett utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften, anser Länsstyrelsen vidare att det finns skäl till att upphäva det tidigare beslutet från den 18 juni 1999, om beslutet i det aktuella området avsåg ett upphävande av generellt strandskydd. Detta för att strandskyddet i det aktuella området ska gälla utan avbrott från strandlinjen och in till angiven utvidgning.

Länsstyrelsen anser att det i vissa lägen vid Essvikevatten även krävs en justering av det generella strandskyddets utbredning så att det skyddar hela den yta som är allemansrättsligt tillgänglig. I de fall som här avses upphävs det gamla beslutet från den 18 juni 1999 och strandskyddsområdet utvidgas fram till befintlig bebyggelse.

I vissa mindre områden inom det generella strandskyddet, i anslutning till områden som sedan tidigare undantagits från strandskydd, är marken så exploaterad att strandskyddet helt förlorat sitt värde. Länsstyrelsen att det vid Essvikevatten finns anledning att justera strandskyddsgränsen och upphäva begränsade delar av det generella strandskyddet vid bebyggelsen vid sjöns västra strand i enlighet med kartbilaga 1.22, då området uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Bemötande av inkomna yttranden

Länsstyrelsen anser inte att den tidigare gällande omfattningen av strandskyddet längs kuststräckan i Uddevalla kommun är tillräcklig för ett långsiktigt säkerställande av strandskyddets syften i området. Kuststräckan har idag ett så kallat anpassat strandskydd, som varierar mellan 0-300 meter. Strandskyddet är i hög utsträckning utvidgat, över 100 meter, men stora områden är också helt undantagna från strandskydd, eller alternativt har ett

strandskydd som understiger det generella. Länsstyrelsens förslag innebär att strandskyddet utvidgas upp till 300 meter i oexploaterade områden som är betydelsefulla för det långsiktiga säkerställandet av strandskyddets syften i kustområdet. Samtidigt kvarstår i stor utsträckning de anpassningar som gjorts tidigare, i områden som idag har en så hög bebyggelsegrad att de redan förlorat i värde för strandskyddet. Länsstyrelsen har gjort en detaljerad genomgång av kustremsan i kommunen och utvidgat strandskyddet endast i områden som är värdefulla för strandskyddets syften.

Bohuskusten i stort är ett område som är mycket värdefullt med avseende på strandskyddets syften, och likartade bedömningar har gjorts för kuststräckorna i de olika kommunerna. Den höga bebyggelsegraden innebär att de flesta av de områden som idag fortfarande är oexploaterade fungerar som gröna kilar för allmänhet och växt- och djurliv, och därmed är väldigt värdefulla. Det fortsatt höga exploateringsstrycket innebär att ett utvidgat strandskydd är viktigt för att värna dessa gröna kilar så att de finns kvar även i framtiden. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd medför generellt att strandskyddet stärks längs den högexploaterade kuststräckan och minskas i inlandet. Länsstyrelsen anser att detta är i enlighet med lagstiftarens intention.

Länsstyrelsen har fått i uppdrag att se över det utvidgade strandskyddet och fatta nya beslut. För samtliga områden där nya beslut fattas, måste gränsdragningen motiveras. Dagens strandskyddsgränser utgör beslutsgränser, det vill säga gränsen på kartan gäller. Detta antyder att gränsen är detaljerat dragen och följer en fysisk företeelse i terrängen. I det nya beslutet har Länsstyrelsen på flera platser dragit strandskyddsgränsen i en väg eller en bebyggelsegräns, och då använt sig av sådana beslutsgränser. I de fall det gäller oexploaterad mark, exempelvis en grön kil mellan befintliga bebyggelseområden, och det inte är motiverat att dra en beslutsgräns anser Länsstyrelsen att det är bättre att strandskyddsgränsen anges som ett fast avstånd från strandlinjen. De beslutsgränser som tidigare varit dragna som raka streck genom oexploaterad terräng på karta i skala 1:10 000 går inte att motivera och är även svåra att tolka när det gäller var gränsen i praktiken går.

Länsstyrelsens princip är att inte i förväg undanta områden för kommande bebyggelse. Översiktsplan (ÖP) och fördjupad översiktsplan (FÖP) är inte juridiskt bindande. Att kustnära områden med höga värden för strandskyddet ligger oskyddade innebär en risk för att de med tiden exploateras på ett sätt som förstör områdets värden för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser därför att frågan ska hanteras i detaljplaneprocessen när det blir aktuellt. Anpassningar har dock gjorts till kvartersmark i områden där detaljplanearbete pågår, och där Länsstyrelsen tidigare har lämnat ett positivt yttrande.

Länsstyrelsen anser att vägar i många fall är lämpliga avgränsningar för strandskyddsområdet, dock inte alltid. Hur nära vattnet vägen går samt

områdets topografiska förhållanden har betydelse för om vägen är en lämplig avgränsning. En bedömning måste därför göras i varje enskilt fall. Vad gäller övergångsbestämmelser har Länsstyrelsen inte möjlighet att besluta om någon övergångsbestämmelse gällande meddelade bygglov och förhandsbesked. Det är upp till lagstiftaren att göra, och det har man inte gjort.

Länsstyrelsen delar Lantmäteriets uppfattning att det är den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande, i de fall beslutsgränsen följer fastighetsgränsen och fastighetsgränsen är felaktigt inlagd.

Länsstyrelsen delar Bohusläns museums åsikt att det i många fall finns en nära koppling mellan kulturmiljövård, naturvård och friluftsliv. Länsstyrelsen anser dock att kulturmiljöperspektivet har vägts in i tillräcklig omfattning i bedömningarna.

Länsstyrelsen anser inte att utökat strandskydd är ett hinder för att utveckla besöksnäringen, tvärtom är det en förutsättning för en utveckling som är långsiktigt hållbar. Värdena på kusten är höga och det finns många motstående intressen. Därför tycker Länsstyrelsen att det är viktigt att man hushållar med resurserna och gör noggranna avvägningar mellan olika intressen innan man exploaterar. På så sätt kan ny exploatering komma till på de platser där de gör mest nytta och minst skada. Om de vackra miljöerna tillåts exploateras i alltför hög utsträckning kommer de med tiden förlora sin attraktivitet för såväl turister som permanentboende. Den vackra och tillgängliga naturen är en av Sveriges största tillgångar, både för de som bor här och för de som kommer som turister. En förutsättning för detta är dock att det enskilda intresset av att bebygga mark måste stå tillbaka för det allmänna intresset av långsiktigt tillgängliga strandområden för allmänhet och för växt- och djurliv.

De allra flesta sjöar och vattendrag som omfattas av strandskydd i länet har generellt strandskydd om 100 meter. Utvidgat strandskydd gäller bara i områden som är extra skyddsvärda med hänsyn till strandskyddets syften. Att minska strandskyddet till 100 meter vid kuststräckan skulle innebära en kraftig nybyggnation i många områden, och en fragmentering av strandområdena, med följderna att allmänhetens tillgång till strandområdena generellt skulle minska samt att förhållandena för växt- och djurliv skulle försämrast.

Strandskydd är ett övergripande skydd som måste ses i ett större geografiskt perspektiv samt i ett längre tidsperspektiv. Många av värdena som finns längs kusten är beroende av att området som helhet bevaras. Exploatering av mindre markområden som synes vara mindre värdefulla i dagsläget leder på sikt till en betydande fragmentering av strandområdet som påverkar både allemansrättslig tillgång och växt- och djurlivet i strandområdet. Länsstyrelsen anser med hänsyn till detta att detaljerade beskrivningar av varje fastighet för sig inte är relevant för bedömningen. I Naturvårdsverkets

riktlinjer om utvidgat strandskydd (Handbok 2010:4) anges, angående frågan om storleken på områden med utvidgat skydd, att det är områdets värden och motiv som avgör dess storlek. Det är möjligt att ta ett beslut om utvidgning av strandskyddet i en hel kommun förutsatt att de olika områdena är beskrivna och motiverade.

När det är så stort antal markägare, och andra rättighetshavare, som berörs använder Länsstyrelsen kungörelsedelgivning, det vill säga annonserar i tidningar om att ett nytt förslag finns och att allmänheten får yttra sig över detta. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, såväl som länsstyrelserna i flera andra län, har i strandskyddsöversynen använt sig av de bestämmelser i förordningen (1998:1252) om områdesskydd samt delgivningslagen som gäller för delgivning av den här typen av förslag till beslut. Att hitta och meddela alla sakägare personligen har tyvärr inte varit praktiskt möjligt.

En nekad strandskyddsdispens ger ingen omedelbar rätt till ersättning för markägaren. Om pågående markanvändning avsevärt försvåras ska markägaren, enligt bestämmelserna om egendomsskydd i 2 kap. 15 § regeringsformen, tillförsäkras ersättning. Byggnader, anläggningar, anordningar och åtgärder som behövs för de areella näringarna är undantagna från förbuden i strandskyddet. Avsikten med det undantaget är att strandskyddet inte ska inkräkta på egendomsskyddet genom att förhindra pågående markanvändning.

Vad gäller frågan om strandskyddets försvårande för jordbruket vill Länsstyrelsen påpeka att strandskydd inte begränsar rätten att bruka mark så som den hittills har brukats. I miljöbalken 7 kap. 16 § finns bestämmelser om undantag för areella näringar. Om jordbruket inte bedrivs i tillräckligt stor omfattning för att omfattas av undantagen får dispens sökas för exempelvis nya stängsel och ekonomibyggnader. Länsstyrelsen och kommunen är väl medvetna om att djurhållning i många fall är positivt för strandskyddets syften, eftersom det bland annat bidrar till att hålla markerna öppna. Detta är något som vägs in i dispensprövningen.

Anledningen till att inte samtliga bostadstomter generellt undantas från strandskydd, trots att de i sin helhet utgör hemfridszon, är att nytillkommande bebyggelse som placeras i utkanten av hemfridszonen riskerar att utvidga denna ytterligare, vilket på sikt leder till att strandskyddets syften urholkas.

Intresseprövning

De utvidgningar av strandskyddsområden som detta beslut avser, omfattar sådana områden som idag har, eller inom överskådlig framtid kan väntas få, mycket höga värden för allmänhetens friluftsliv och/eller för växt- och djurlivet. Ett utvidgat strandskydd är enligt Länsstyrelsens bedömning nödvändigt för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet i dessa områden. Detta medför vissa inskränkningar i användningen av mark- och vatten. Anpassningar av strandskyddsgränsen har dock gjorts för befintliga

bebyggelsegrupper, vägar med mera där de värden strandskyddet syftar till att skydda redan har förlorat i betydelse. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att förordnandena inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Kungörelse

Beslutet ska, tillsammans med ett antal andra kommunvisa beslut, kungöras i Post- och inrikes tidningar, länets författningssamling samt i Bohusläningen Göteborgs-Posten och Uddevalla-Posten.

Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat och landskapsarkitekt John Dagobert har varit föredragande. I ärendets handläggning har även enhetschef Eva Olsen och länsjurist Anna Roslund, rättsenheten, deltagit.

Lisbeth Schultze

John Dagobert

Upplysningar

Detta beslut påverkar inte tidigare beslut om upphävande av strandskydd som fattats i samband med fastställelse eller antagande av detaljplaner eller områdesbestämmelser. Det påverkar inte heller de områden som var planlagda då strandskydd infördes den 1 juli 1975, som enligt 10 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska vara undantagna från strandskydd så länge inte annat bestäms. Så länge området är planlagt är alltså strandskyddet upphävt.

I de planområden där det tidigare har bestämts att utvidgat strandskydd ska råda intill en viss gräns gäller utvidgning av strandskydd enligt kartor till detta beslut. Däremot medför detta beslut inte att strandskydd läggs på inom planer från före 1 juli 1975 som hittills inte berörts av strandskydd.

Strandskydd inträder enligt 10 a § lagen om införande av miljöbalken, då en generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts med en ny detaljplan. Detta gäller även när en detaljplan för ett område som tidigare har omfattats av en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan.

För områden där strandskyddet upphävts vid planläggning anges det i 7 kap. 18 g § miljöbalken att strandskydd återinträder om en detaljplan eller områdesbestämmelser upphävs eller ersätts med en ny detaljplan.

I de fall anpassningar av strandskyddsgränsen har gjorts med hänsyn till befintliga bostadstomter är den nya gränsen i de flesta fall avsedd att följa fastighetsgränserna. I de fall fastighetsgränsen är felaktigt inlagd i kartan är det den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande för tolkningen av var strandskyddsgränsen går.

Strandskyddet innebär bland annat förbud mot nybyggnation och gäller vid sidan av plan- och bygglagen. Beslutet innebär i vissa områden att strandskydd införs där strandskydd tidigare inte gällt. För att utnyttja ett gällande bygglov behövs då även dispens från strandskyddet.

Vid sidan av strandskyddsbestämmelserna gäller annan lagstiftning som vanligt. Den som har för avsikt att vidta åtgärder inom strandskyddat område och därför planerar att söka dispens för det, kan även behöva tillstånd enligt andra bestämmelser.